

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Prælati Regularis obligatio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

num. 50. differre. Neque verò scrupulis agitari quis debet, verum huic præcepto satisfecerit; quia quandiu probabiliter, & positivè non meminit se omisisse, persuadere sibi potest, vel satisfecisse, vel inculpatè omisisse, & sic non peccasse. Ita Mendoza in 2. 2. disput. 174. sect. 5. §. 24. Adde, quod si certò sciat, se huic præcepto non satisfecisse, sequi potest opinionem Castri Palai tom. 1. tractat. 6. disp. 1. punct. 4. n. 2. & aliorum, quod scilicet hoc præceptum non obligat post usum rationis, quæ opinio est probabilior.

*Quamvis in hoc op-
positu proba-
bilibus.
Et aliquã-
do etiam
in decursu
vira.*

Præter initium rationis, & finem vi-
ta, obligat hoc præceptum etiam in de-
cursu: quam obligationem putat Men-
doza in 2. 2. disput. 74. sect. 6. §. 26. ad-
esse per singulos annos, immò satisfacere
nobiscum agi, quòd sæpius non
peratur, quam obligationem infert Lor-
ca in 2. 2. sect. 3. disput. 58. numero 3. ex de-
terminatione Ecclesiæ circa præcep-
tum penitentia, quod est eiusdem ra-
tionis. Sed hæc obligatio annualis est
valde dura. Et Coninch dub. 2. n. 53. pu-
tat, hoc præceptum non esse differen-
dum ad tres, vel quatuor annos. Quæ
sufficiant circa obligationem amoris
Dei per se.

*Præsertim
quando vr-
get tenta-
tio odii
Dei.*

Per accidens verò obligari possu-
mus ad amandum Deum, primò si ten-
tationem gravem aliter vitare non pos-
sumus: secundò, quando administratu-
rus Sacramentum est in peccato mor-
tali, & confiteri non potest. Quando ve-
rò vrget tentatio odii Dei, tenemur Deum
diligere per se. Ita Mendoza ubi sup. p. 5.
tr. 14. ref. 105.

*De Præcep-
tis Eccle-
sia.*

Præcepta Ecclesiæ quinque
sunt: in diebus Dominicis, & festis Sa-
crum audire, diebus Veneris, & Sabbathi à
carnibus abstinere, nec non in Quadra-
gesima, vigiliis, & quatuor anni tempo-
ribus ieiunare, semel in anno confiteri,
communicari in Paschate, Decimas sol-
vere. Et de primo quidem dictum est verb.
Missam audire, de secundo verb. Ieiunium,
de tertio verb. Confessionis Necessitas, de
quarto verb. Communionis necessitas, & de
quinto verb. Decimas solvere. ✠

12 Duo hic adverte. Primum præ-
cepta Ecclesiæ secundum Sorum in 4. d.
12. quest. 1. artic. 11. non ligare pueros an-
te annos duodecim, & secundum Hen-
riquez lib. 8. cap. 42. num. 4. non ligare
statim post usum rationis. Sed tenen-
dum est cum Sanchez in summ. tom.
1. lib. 1. cap. 12. numero 6 pueros post usum
rationis, qui contingere solet post sep-
tennium complectum, teneri observare
præcepta Ecclesiæ. Et si post septen-
nium de usu rationis dubium sit, adhuc
obligari: quia regulariter eò tempore
haberi solet, & sic adest præsumptio iu-
ris, & alleganti contrarium incumbit
onus probandi. Verum omnes Docto-
res præter Sancium dicunt, pueros non
teneri statim post septennium ad præ-
ceptum Communionis, ut dictum est
verb. Communionis, n. 3. part. 3. tract. 6. resol.
87. part. 4. tract. 3. resolut. 52. Vide infra
verb. Puer.

13 Secundum est, præcepta Ecclesiæ, Et Obligat
& generaliter omnia præcepta humana, solum ad
non præcipere, aut prohibere actus in-
ternos, sed solum externos. Unde qui in
die Veneris delectaretur sensibili delectatione de esu carnum mente con-
cepto, perinde ac si re ipsa comederet,
non peccaret mortaliter. Ita Vasquez
in part. 2. disput. 110. cap. 1. & alii contra
Medinam C. de restit. quest. 21. part. 3. tract.
5. resolut. 5. Et probabile est, satisfacere
præcepto annuæ Confessionis, qui
confitetur invalidè, ut diximus verb.
Confessionis necessitas.

PRÆLATI REGULARIS Obligatio.

Prælati
Prælati Regularis ex Constitu-
tione Pii IV. tenetur emittere hodie non
professionem fidei. Et hæc quidem cõ tenetur e-
mittere
stitutio, secundum Rodriguez in Comp. mittere
99. Regul. resol. 67. num. 1. obligat: non ita professio-
secundum Tamburinum: quia non fuit vltima nem fidei.
recepta, vel eã vsus contrarius abroga-
vit. Et ita ego teneo. Unde nec damnari cogere pro-
di sunt Prælati Regulares admittentes motos ad
Yyyy 2

Prælati
Regularis
hodie non
tenetur e-
mittere
nem fidei.
motos ad
cathedrã.

ses suos subditos ad lecturam Philosophiæ, aut Theologiæ, non præmissa fidei professione, iuxta citata Bullæ tenorem *par. 1. tractat. 3. resolutione 78.* Itæ ex Bulla Sixti V. in receptione novitiorum tenetur exigere informationes de vita & moribus, &c. Quasamen si omitteret sciens, novitium carere defectibus in Bulla recensitis, non incurreret pœnas illius, quia Bulla ligat recipientes criminosos. Ita Rodriq. *99. Regul. to 3. quest. 54. art. 4. part. 3. tr. 2. ref. 83.* Et quoad peccatum Vecchius *disput. 6. dub. 1. n. 6.* Calem excusat, non solum si id sciat, sed etiam si probabiliter coniectet. *ibid. ref. 82.*

Excusatur 2. Prælati Regularis tenetur habere interdū a curam, ut Chorus sicut par est, si frequenter. Ad suam verò præsentiam non tenetur peccati præcepto, sed solum ob circumstantiam officii, qua tenetur aliis facere prætere. Ad hæc quoque circumstantia magis eum excusat, propter multas & graves occupationes, quas secum trahit. Ita Torre in *2. 1. tom. 1. controuv. o disputat. 1. num. 8. part. 2. tractat. 12. resolutione 38.* Curare item tenetur, ait Illiucius *tom. 1. tractat. 5. cap. 4. numero 104.* ut in suis Ecclesiis, vna saltem Missa celebretur. Sed Victoria in *sum. num. 94.* excusat a mortali, si aliquo die nulla celebretur. *p. 2. tr. 14. ref. 76.*

An verò tenetur curare, vel toties in suis Ecclesiis celebre **3.** Putavit Fagundez *pr. 2. lib. 4. cap. 3. num. 8.* Prælatum Regularem in omni peccato mortali teneri in Confessione explicare circumstantiam muneris: quia non tenetur in peccatis occultis confiteri circumstantiam muneris. Sed, si peccatum non est publicum & scandalosum, contrarium teneo cum Coninch *de Sacram. 3. disp. 3. dub. 4. nu. 18.* Et Sanchez *de matr. to. 2. lib. 7. disp. 27. nu. 33.* putat sufficere, quod in peccatis carnis dicat: *Fregi votum castitatis toties p. 1. tr. 7. ref. 6.*

Tenetur a men occultis peccata **4.** Prælati Regularis ex D. Thoma *2. 2. quest. 33. art. 2. ad 4.* tenetur occulta peccata subditorum inquirere ad fra-

terne corrigendum. Nam cum facile illis esset a conspectu Prælati, non cave- re, & alios ne deserant, blandimentis allicere, impune peccarent: & sic vigi- disciplina regularis dissolveretur. (Quo dicit ab ipso cavendum est, ait Vil- lalobos *tom. 2. tractat. 4. diff. 2. num. 5.* ut si ex venialibus subditorum regularis ob- servantia graviter minuat, teneatur sub mortali corrigere etiam illa: quam- vis contrarium doceat Rodriquez *de Ord. iudici. art. cap. 9. num. 7. part. 3. tract. 1. resolutione 38.*) Sed caveant nihilominus Prælati ab extrema sollicitudine in oc- cultorum scrutinio suamque obligatio- nem prudentiæ moderamine temperet, nec detractores hoc prætextu foveant: nam hoc esset perniciosus. Unde D. Be- nedictus in *Regula cap. 64.* advertit, ut superior non sit turbulentus, & anxius, non sit nimis zelotypus, & nimis suspi- ciosus, &c. Ita Lorca in *2. 2. quest. 33. art. 6. disputat. 4. sect. 3. num. 11.* & alii. *part. 3. tractat. 2. resolut. 12.* & *part. 7. tractat. 3. resoi. 8.*

5. Idem Lorca *ibidem art. 5. sect. 3. di- stinct. 42. num. 4.* inquirens, an Prælati tenentur subditos peccantes corrigere ex iustitia, respondet Caietanum in *com. art. 2.* subtiliter affirmare, at se non vi- dere quomodo correctio fraterna, quæ à quocumque fiat, est opus charitatis, possit ad iustitiam revocari, cum Præ- latus tenentur subditis non solum iusti- tiam, sed etiam charitatem exhibere: quare solum videntur peccare contra cha- ritatem, gravius quidem, quam ceteri. Quo etiam docet de Magistratibus sæ- culatibus. Hæc opinio est probabilis, sed prima Caietani, probabilior, eam- que docet novissime Mendoza *1. 2. tom. 2. disputat. 102. sect. 4. §. 20.* quia & Mag- istratus sæcularis pro exercendo mu- nere recipiunt pecuniam, & Prælati Re- gulares iurisdictionem, stipendium & alia commoda temporalia. Unde utriq; tenentur damna ex missa correctione secuta resarcire. *part. 1. tract. 7. ref. 57.* & *p. 5. tract. 14. ref. 96.* & *part. 7. tractat. 3. reso- lut. 9-10.*

7. Prælati Regulares locales tenen-

subditos
inquirere
ad corri-
gendum.

Et corri-
gere ex ius-
titia.

*Prælati lo-
cales tenē-
tur curare
ut legantur
in loco pu-
blico con-
stitutiones
de celebra-
tione Mis-
sæ &
de observa-
tione Bullæ
rū sanctæ
Inquisitio-
nis & de
largitione
munerū sta-
tutis repu-
blicis. Ita
quid si legi-
faciat post
mensē v. g.*

*Cōsulatur
Sacra Cō-
gregatio.
Sanè Por-
telliū ex-
cusat om-
nes cōtra-
uentores
Bullarū i-
gnorantes.
Etia in fo-
ro externo,
sive ignora-
tia præbe-
ant iura-
mentum.*

tur bis in anno curare, ut legantur in pu-
blico refectorio decreta Urbani VIII. de
celebratione Missarum, & semel eiu-
dem Constitutio de observantia Bullarum
pertinentium ad S. Officium. Illa
quidem Feria secunda post Dominica-
m Adventus, & Feria 6 post Octava
Corporis Christi; hæc verò feria sexta
post Octavam Assumpt. B. Virginis, &
novissime ex decreto Sancti Urbani
VIII. Constit. Clement. VIII. de largi-
tione munerum vna cum dicto decre-
to in mense Ianuarij sub pœna privatio-
nis Officij ipso facto & vocis actus ac-
passivæ. Sed Peyrius in privil. tom. 3.
cap. 1. num. 4 loquens de primis, ait
præfixionem talium dierum non poni
ad faciendam obligationem, sed ne di-
lataretur executio, vnde transacto termi-
no non cessare obligationem. Et cum
pœna privationis non sit ad canonizan-
dum diem præfixum, sed solum ad indu-
cendam obligationem dictæ electionis,
ne scilicet abirent in oblivionem, qui ex
ignavia, seu negligentia, vel oblivione
dictas Constitutiones die præfixo legi
non curavit, non incurrisse dictas pœ-
nas, si alio tempore, v. gr. post mensē,
legi faciat, facturus legere in termino, si
meminisset, aut scivisset. At ego huius
dubij resolutionem ad Sacram Con-
gregationem remitto *part. 5. tr. 14. reso-
lutione 15.*

8. Scio, Portellium *respon. Regul. part. 1. casu 27. num. 3.* excusare generaliter om-
nes Prælatos a pœnis impositis in ali-
quibus Bullis contra præsumentes eas
violare, etiam in foro externo, si igno-
rantes & bona fide non exequantur, &
bonam fidem probari per iuramentum
eam attestantis, quamvis ad sit præsum-
ptio iuris in contrarium, quod ex offi-
cio scite teneantur. Quod ultimum tenet
etiam Afflictus *de iure protiv. §. 2. nu. 9.*
quamvis ex Bartolo in *l. si cui iuramen-
tum ignorantis*, non elidat præsumptio-
nem scientiæ in contrarium existentem
part. 5. tr. 14. resol. 24.

9. Prælati Regularis in ferenda ex-
communicatione tenentur ordinem moni-
tionum præmittere. Vide infra *num.*

49. & tenentur residere in propriis Mo-
nasteriis maxime tempore peltis, & hæ-
reticis, Mitanda, & alij. *part. 9. tr. 7. resolu-
tione 13.*

PRÆLATI REGVLARIS

Iurisdicō in præcipiēdo.

10. **D**E iurisdicōne Prælati Re-
gularis in Tertiariis. Vide
verb. Tertiaria. Prælati ea solum præci-
pere suis subditis potest, quæ de iure di-
vino, Canonico, aut Regulari servare te-
nentur. Vnde nec ipsemet. Generalis
præcipere potest suo Religioso, ut Epi-
scopatum acceptet, nam Episcopatus non
est secundum Regulam, sed potius ab
ea eximit, & contra rationem videtur,
quod Prælati possit id subdito præci-
pere, per quod ab eius obedientia liber-
ratur. Adde, quod Religiosus factus E-
piscopus propter statum maioris perfe-
ctionis maiorem subit obligationem, &
contrario propter maiorem libertatē,
honorem, potentiam, & c. maiori peri-
culo exponitur, denique Episcopatus
non ordinatur ad bonum peculiare Re-
ligionis, vel ipsius subditi, nec Generali
Religionis incumbit, communi Eccle-
siæ necessitati prospicere. Quam-
vis D. Thomas in 2. 2. *quæst. 85. art. 2. ad
3. dicit*, vorum emittentem teneri obe-
dire superiori Prælati obliganti acce-
ptare Episcopatum, loquitur de Papa.
Potest autem Superior Regularis præ-
cipere acceptationem beneficii curati
inferioris, quia cum hoc beneficio Re-
gularis remanet ei subditus, nec tantam
subit mutationē. Ita Suarez *de Relig. tom. 3. lib. 10. cap. 10. n. 22.* contra Riccardum
quodl. 3. quæst. 21. & alios *part. 6. tractat. 9. resol. 33.* Aduertit etiam Sanctus *disp. 30 num. 5.* non posse Prælatum præci-
pere subditis alias Communiones, ab iis
quæ præcipiuntur in regula. Et non ex-
pedire quod prius eos aliquando Cō-
munionem in mortificationē, quia maius
bonum est Euchariſtiæ susceptio, quam
mortificatio ex eius privatione. Quæ
X. Y. Y. 3.

*Prælati
nō potest
præcipere
aliquid su-
pra regulā.
Vt accepta-
tionē Epif-
copatus.*

*Quid de
Cōmunio-
nibus, qua-
nō habentur
in regu-
la.*